

INFORMACJE O AUTORACH

Przemysław Benken (ur. 1985 r.), historyk wojskowości, politolog, dr nauk humanistycznych. Pracownik Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN w Szczecinie. Wykładał na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. W 2022 r. laureat Nagrody im. Janusza Kurtyki za najlepszą monografię naukową poświęconą dziejom Armii Krajowej.

Autor m.in. monografii: *Wypadki gryfickie 1951*, Szczecin 2014; *Ofensywa Tet 1968. Studium militarno-polityczne*, Szczecin 2014; *Tajemnica śmierci Jana Rodowicza „Anody”*, Warszawa 2016; *Kryzys w komunistycznych Chinach w 1989 roku i jego wpływ na sytuację w PRL oraz stosunki dwustronne*, Szczecin–Warszawa 2022.

Ostatnio opublikował, m.in.: *Przydatność zasobu Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w badaniach konfliktów na Bliskim Wschodzie na przykładzie wojny arabsko-izraelskiej w 1967 r.*, „Przegląd Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej” 2022, t. 15; *Stosunek Chińskiej Republiki Ludowej do kryzysu w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w latach 1980–1981 i następstw wprowadzenia stanu wojennego* [w:] *Stan wojenny po czterdziestu latach. Nowe spojrzenie*, red. W. Polak, S. Galij-Skarbińska, M. Damazyn, Toruń 2022; *Mało znane wątki resortowej kariery znanego badacza kampanii jesiennej 1939 r. Tadeusza Jurgi w latach 1945–1979* [w:] *Historiografia wojskowa w PRL. Zagadnienia wybrane*, red. P. Benken, Szczecin–Warszawa 2023; *Spór o Stanisława ze Szczepanowa. Dyskusje wokół powieści Karola Bunscha „Imiennik”*, „Pamięć i Sprawiedliwość” 2022, nr 2; *Legiony Polskie w bitwie pod Jastkowem 31 VII – 3 VIII 1915*, Tarnowskie Góry 2022; *Stosunek Chińskiej Republiki Ludowej do przemian zachodzących w Polsce w latach 1986–1989* [w:] *Kryzys w partii – partia w kryzysie. Ostatnia dekada PZPR*, red. T. Kozłowski, M. Siedziako, Warszawa 2023.

Tomasz Błaszak (ur. 1980 r.), historyk, archiwista, dr nauk humanistycznych. Pracownik Oddziałowego Archiwum IPN w Szczecinie.

Współredaktor edycji źródeł *Szczeciński Grudzień '70 w dokumentach Służby Bezpieczeństwa*, Szczecin 2010. Autor artykułów, m.in.: *Generał brygady Ludwik Mieczysław Boruta-Spiechowicz w świetle dokumentów zgromadzonych w zasobie archiwalnym IPN – aneks do biografii*, „Szczeciński Informator Archiwalny” 2012, nr 21; *Działalność Archiwum IPN w Szczecinie w latach 2005–2019*, „Archiwista Polski” 2020, nr 1–2; *Kancelaria komend wojewódzkich Milicji Obywatelskiej i wojewódzkich urzędów spraw wewnętrznych w świetle resortowych aktów prawnych*, „Przegląd Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej” 2021, t. 14; *Wojewódzki Urząd Bezpieczeństwa Publicznego i Wojewódzki Urząd ds. Bezpieczeństwa Publicznego w Szczecinie w latach 1945–1956. Organizacja, struktura i zarys kompetencji* [w:] *Aparat bezpieczeństwa na Pomorzu Zachodnim w latach 1945–1956. Organizacja – ludzie – działalność*, red. M. Semczyszyn, Z. Stanuch, Szczecin 2021; *Sekcja hotelowa szczecińskiej Służby Bezpieczeństwa i jej działalność na terenie miasta w latach 1973–1990*, „Przegląd Zachodniopomorski” 2021, t. 36.

Ostatnio opublikował: *Sekcja hotelowa koszalińskiej Służby Bezpieczeństwa i jej działania w obiektach „Skapol” i „Orbis-Solny” w Kołobrzegu oraz „Jalta” w Koszalinie w latach 1973–1990*, „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989” 2022, nr 20.

Mariusz Celmer (ur. 1977 r.), historyk, dr nauk humanistycznych. Nauczyciel historii i wiedzy o społeczeństwie w Liceum Ogólnokształcącym nr I im. Marii Curie-Skłodowskiej w Makowie Mazowieckim.

Autor monografii *Władze państwowe wobec Kościoła Rzymskokatolickiego diecezji plockiej w latach 1945–1970*, Kraków–Płock 2020 oraz wielu artykułów, m.in.: *Polityka władz komunistycznych wobec nauczania religii na terenie diecezji plockiej w latach 1950–1956*, „Rocznik Towarzystwa Naukowego Płockiego” 2015, t. 7; *Władze komunistyczne wobec Zgromadzenia Zakonnego Salezjanów w Płocku w latach 1945–1956 (zarys problemu)*, „Płocki Rocznik Historyczno-Archiwalny” 2015, t. 7; *Działania władz komunistycznych wobec Kościoła katolickiego w powiecie plockim w latach 1945–1956 (wybrane aspekty)*, cz. 1 i 2, „Notatki Płockie” 2019, nr 3 i nr 4; *Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Sierpcu wobec Kościoła katolickiego w latach 1945–1956*, „Notatki Płockie” 2020, nr 2; *Sprawa listu pasterskiego Episkopatu Polski z 1970 r. „na rocznicę wielkich zmiłowań Bożych” na przykładzie diecezji plockiej*, „Notatki Płockie” 2021, nr 3. Współautor tomu II monografii *Dzieje Makowa Mazowieckiego*, Pułtusk 2021.

Ostatnio opublikował: *Ruch „księży-patriotów” na przykładzie duchowieństwa diecezji plockiej w latach 1949–1955* [w:] *Sapere auso: księga jubileuszowa profesora Janusza Szczepańskiego*, red. J. Załączna, M. Milewska, Pułtusk 2022.

Dawid Chomej (ur. 1991 r.), historyk, archiwista. Absolwent historii wydziału humanistycznego uniwersytetu we Fryburgu; doktorant w Szkole Doktorskiej Uniwersytetu w Siedlcach; pracownik Centrum Informacji o Ofiarach II Wojny Światowej w Archiwum IPN w Warszawie.

Współautor artykułu *Wojenne losy małoletniego Henryka Ząbka jako przykład dokumentów przechowywanych w Archiwum IPN dotyczących osób deportowanych do pracy przymusowej w III Rzeszy*, „Przegląd Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej” 2021, t. 14 (wspólnie z J. Piwowarem).

Ostatnio opublikował, m.in.: *Losy uciekinierów z getta w Warszawie na przykładzie Lotty Eckstein i Rosy Hutnik* [w:] *Warszawo ma... 79. rocznica wybuchu powstania w getcie warszawskim*, Warszawa 2022 (wspólnie z J. Piwowarem); *Materiały dotyczące Tajnej Organizacji Wojskowej „Gryf Pomorski” w zasobach Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie* [w:] *Polska Walcząca na Pomorzu. Struktury i ludzie konspiracji*, Gdańsk–Sztutowo–Warszawa 2023.

Agnieszka Chrzanowska-Pietrzak (ur. 1985 r.), historyk. Kierownik Sekcji Badań Archiwalnych Wydziału Badań i Edukacji Archiwalnej Archiwum IPN w Warszawie.

Współautorka książek i artykułów, m.in.: *Stanisław Mikołajczyk w dokumentach aparatu bezpieczeństwa*, t. 1–3, Warszawa 2010; *Aparat bezpieczeństwa wobec żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza i funkcjonariuszy Straży Granicznej*, Warszawa 2013; *Armia Krajowa w dokumentach*, t. 1–2, Warszawa 2015, 2019; *Działalność ekspozytur wywiadu wschodniego AK, DSZ i II Korpusu Polskiego – krypt.* „Pralnia II”, „Port”, „Liceum” – w latach 1944–1946 [w:] *W sieci. Powojenne polskie siatki wywiadowcze (AK-NIE-DSZ-WiN, PSZ) w latach 1944–1955*, Warszawa 2016 (wspólnie z M. Bechtą).

Szymon Czwarno (ur. 1980 r.), archiwista. Pracownik Wydziału Gromadzenia i Opracowywania Zasobu Archiwalnego Archiwum IPN w Warszawie.

Autor lub współautor artykułów, m.in.: *Archiwum rodzinne Ewy i Jerzego Stolarskich przekazane do Instytutu Pamięci Narodowej w ramach Archiwum Pełnego Pamięci*, „Przegląd Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej” 2018, t. 11 (wspólnie z W. Kuja-

wą); *Archiwalia proveniencji prywatnej w zasobie Archiwum IPN. Zarys problematyki*, „Przegląd Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej” 2019, t. 12; *Pamiętniki Zofii Rogowskiej [w:]* „...aby każdy okrucieństwo historii zostało uratowane!”. *Archiwum Pełne Pamięci*, red. T. Gallewicz-Dołowa, W. Kujawa, Warszawa 2021.

Monika Golonka-Czajkowska, dr hab., prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego. Pracownik Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej UJ. Jej zainteresowania naukowe koncentrują się na problematyce wyobrażeń społecznych, praktykach pamięci zbiorowej oraz krytycznych studiach nad dziedzictwem. Prowadzi badania nad współczesnymi formami symbolizmu politycznego w Polsce, zwłaszcza w kontekście wyobrażeń o wojnie, powojniu i transformacji ustrojowej.

Autorka lub współautorka książek i artykułów, m.in.: *Nowe Miasto Nowych Ludzi. Mitologie Nowohuckie*, Kraków 2013; *Nowa Huta – from the “City of no God” to the New Millenium: Religion and Identity [w:] Transforming Urban Sacred Places in Poland and Germany*, ed. M. Kowalewski, A. Królikowska, Baden-Baden 2016; *Małe miejsce wielkich opowieści. Kolobrzesci Cmentarz Wojenny*, „Journal of Urban Anthropology” 2017, R. 15; *Kolobrzesci palimpsest. Dekonstrukcje, rekonstrukcje i eksperymenty [w:] Polifonia pamięci. Między niemiecką przeszłością a polską tożsamością. Kolobrzeg 1945–2015*, red. J. Suchy, R. Ptaszyński, Szczecin 2017; *Dziedzictwo jako scena rytualna: przypadek Starego Miasta w Krakowie*, „Prace Etnograficzne” 2017, t. 45, nr 3; *In the Shadow of the Sacred Bodies: the Monthly Smolensk Commemorations in Krakow*, „Ethnologia Polona” 2018, vol. 38; *Between Ennoblement and Exclusion: Heritage Policies in Kraków*, „Etnografia Polska” 2019, t. 63, z. 1/2; *Monuments and Space: Exercises in Political Imagination*, „Anthropological Notebooks” 2020, nr 3; *Rekonstrukcje – dekonstrukcje – przemilczenia. Dylematy antropologiczne wokół badań nad społecznymi wyobrażeniami o przeszłości [w:] Historia. Pamięć. Świadomość*, red. A. Klarman, Wrocław–Warszawa 2021 (wspólnie z D. Niklem).

Ostatnio opublikowała, m.in.: *Konflikty pamięci*, „Prace Etnograficzne” 2022, t. 50 (redakcja wspólnie z K. Kajder); *Between Words and Silence. Ethical Challenges in Researching Conflicts of Memory in Digital Era*, „Culture Unbound: Journal of Current Cultural Research” 2022, vol. 14, no. 2 (wspólnie z S. Trebunią-Staszem).

Konrad Graczyk (ur. 1991 r.), prawnik, historyk, prof. uczelni na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, zastępca dyrektora Biura Badań Historycznych IPN w Warszawie.

Autor lub współautor książek i artykułów, m.in.: *Wyrok niemieckiego Trybunału Ludowego w 1943 r. w sprawie kłamstwa katyńskiego*, „Z Dziejów Prawa” 2015, t. 8; *Sprawa Majora Jerzego Sosnowskiego w świetle niemieckich i polskich akt procesowych*, „Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego” 2016, nr 15; *Operacja »Reichswehrministerium«. Misja majora Jerzego Sosnowskiego. Niemiecki i polski proces karny*, Warszawa 2017; *Evakuacja Sądu Specjalnego w Bielsku (Sondergericht Bielitz) w świetle raportów urzędnika bielskiej prokuratury z 1945 roku*, „Szkieci Archiwalno-Historyczne” 2017, nr 14; *Ściganie sprawców kłamstwa katyńskiego w III Rzeszy*, „Z Dziejów Prawa” 2018, t. 11, cz. 2; *Związek Powstańców Śląskich jako organizacja mająca na celu popełnianie przestępstw przeciwko życiu. Członkowie Związku Powstańców Śląskich oraz Związku Strzeleckiego przed Sądem Specjalnym w Katowicach (Sondergericht Kattowitz)*, „Śląski Almanach Powstańczy” 2019, t. 5; *Ksiądz Jan Macha przed niemieckim sądem*, „Czasypismo” 2020, nr 2; *Sondergericht Kattowitz – Sąd Specjalny w Katowicach 1939–1945*,

Warszawa 2020; *Ein anderes Gericht in Oberschlesien. Sondergericht Kattowitz 1939–1945*, Tübingen 2021.

Ostatnio opublikował, m.in.: *Sprawa Ignacego Kaczmarka. Studium przypadku niemieckiego zabójstwa sądowego z 1944 r. oraz rozliczeń z okupacją niemiecką*, Warszawa 2022; *In the shadow of Auschwitz... Jews before Special Courts of the 'Third Reich' 1933–1945*, „Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte. Germanistische Abteilung” 2023, t. 140, z. 1; *Convicted Nazi Prosecutor: The 1950 Case of Josef Abbott Before the Court of Appeals in Gdańsk*, „Pamięć i Sprawiedliwość” 2023, t. 41, nr 1; *Z organizacji i działalności Sądu Specjalnego w Kielcach (Sondergericht Kielce) (1939–1945)*, „Zeszyty Prawnicze” 2023, t. 23, nr 1.

Joanna Karbarz-Wilińska (ur. 1982 r.), historyk, dr nauk humanistycznych. Pracownik Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN w Gdańsku.

Autorka monografii *Dęby i burzany. Ukraińskie organizacje i partie związane z biskupem stanisławowskim Grzegorzem Chomyszynem (1925–1939)*, Gdańsk–Warszawa 2020 i artykułów, m.in.: *Koncepcja wzajemnej tolerancji w myśli biskupa stanisławowskiego Hryhorija Chomyszyna. Przyczynek do relacji między katolikami obrządków greckokatolickiego i rzymskokatolickiego w II Rzeczypospolitej*, „Studia Historica Gedanensia” 2013, t. 4; *Działalność biskupa stanisławowskiego Grzegorza Chomyszyna w latach dwóch wojen światowych. Analiza porównawcza*, „Dzieje Najnowsze” 2021, t. 53, nr 4; *Szlach Hryhorija Chomyszyna do Czynu jepyskopskoji chirotoniji (1867–1904)*, „Swit Clio” 2021, nr 4.

Współredaktorka wydawnictw źródłowych ukazujących się w serii „Polska i Ukraina w latach trzydziestych–czterdziestych XX w. Nieznane dokumenty z archiwów służb specjalnych”: *Wielki Głód na Ukrainie 1932–1933*, t. 7 (2008); *Hołodomor. The Great Famine in Ukraine 1932–1933* (2009); *Wielki Terror: operacja polska 1937–1938*, t. 8 (2010); *Poland and Ukraine in the 1930s and 1940s. Documents from the Archives of the Secret Services* (2012); *Organizacja Ukraińskich Nacjonalistów w Polsce 1944–1950. Likwidacja struktur kierowniczych*, t. 9 (2017); *Rozkaz nr 001353. Operacja proskrypcyjna NKWD 1939–1941*, t. 10 (2020); współredaktorka książki *Polacy i Ukraińcy. Historia, która łączy i dzieli*, Słupsk–Gdańsk 2015 (wspólnie z M. Nowak i T. Sucharskim).

Ostatnio opublikowała, m.in.: *Ocaleni z ludobójstwa. Wspomnienia Polaków z Wołynia*, Gdańsk–Warszawa 2023 (wspólnie z B. Januszewskim).

Dariusz Kowalczyk (ur. 1968 r.), kapłan archidiecezji warszawskiej. Absolwent matematyki teoretycznej na Uniwersytecie Warszawskim; od 2004 r. doktor teologii fundamentalnej na Papieskim Wydziale Teologicznym w Warszawie (obecnie Akademia Katolicka w Warszawie). Od 2014 r. moderator krajowy Ruchu Rodzin Nazaretańskich zatwierdzony przez Konferencję Episkopatu Polski.

Rafał Łatka (ur. 1985 r.), historyk, politolog, dr hab. nauk humanistycznych w zakresie historii, prof. Uniwersytetu Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Warszawie, dr nauk społecznych w zakresie nauk o polityce. Główny specjalista w Biurze Badań Historycznych IPN, ekspert w Instytucie Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego, koordynator Centralnego Projektu Badawczego IPN: „Władze komunistyczne wobec Kościołów i związków wyznaniowych w Polsce 1944–1989”. Redaktor serii wydawniczych: „Kościół katolicki w dokumentach”; „Biskupi w realiach komunistycznego państwa”; „Urząd do spraw Wyznań: struktury, działalność, ludzie”. Członek redakcji czasopism naukowych: „Seaculum Christianum”, „Glaukopis”, „Komunizm: system–lu-

dzie–dokumentacja”. Laureat: nagrody Książka Historyczna Roku im. Oskara Haleckiego w kategorii „Najlepsza książka naukowa poświęcona dziejom Polski i Polaków w XX wieku” w 2019 r., Nagrody Prezesa Rady Ministrów w kategorii „Wysoko ocenione osiągnięcia naukowe będące podstawą nadania stopnia doktora habilitowanego w 2021 r.” oraz – pięciokrotnie – nagrody Feniks przyznawanej przez Stowarzyszenie Wydawców Katolickich.

Autor, współautor lub redaktor 42 książek oraz ponad 200 publikacji naukowych, m.in.: *Pielgrzymki Jana Pawła II do Krakowa w oczach SB. Wybór dokumentów*, Kraków 2012; *Polityka władz PRL wobec Kościoła katolickiego w województwie krakowskim w latach 1980–1989*, Kraków 2016; *Kościół katolicki w Polsce rządzonej przez komunistów*, Warszawa 2017 (wspólnie z J. Mareckim); *Arcybiskup Antoni Baraniak 1904–1977*, Poznań–Warszawa 2017 (wspólnie z K. Bialeckim, R. Reczkiem i E. Wojcieszek); *Episkopat Polski wobec stosunków państwo–Kościół i rzeczywistości społeczno-politycznej PRL 1970–1989*, Warszawa 2019; „*Dialog należy kontynuować...*”. *Rozmowy operacyjne Służby Bezpieczeństwa z ks. Henrykiem Gulbinowiczem 1969–1985. Studium przypadku*, wybór, wstęp, oprac. R. Łatka, F. Musiał, Warszawa–Kraków 2020; *Biskupi w rzeczywistości politycznej Polski „ludowej”*. *Studia i szkice*, Warszawa 2020 (red.).

Ostatnio opublikował, m.in.: *Prymas Stefan Wyszyński w realiach PRL*, Warszawa 2022; *Biskupi w rzeczywistości politycznej Polski „ludowej”*, t. 2, Warszawa 2022 (red.); *Słownik biograficzny polskiego katolicyzmu społecznego*, t. 5, Warszawa 2023 (red.).

Marcin Majewski (ur. 1974 r.), historyk, dr nauk społecznych w zakresie nauk o polityce. Od 2022 r. zastępca naczelnika Wydziału Badań i Edukacji Archiwalnej Archiwum IPN w Warszawie, członek Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych, członek Komitetu Redakcyjnego i redaktor naukowy serii: „Polska i Ukraina w latach trzydziestych–czterdziestych XX w. Nieznane dokumenty z archiwów służb specjalnych” oraz serii: „Polska i Litwa w XX w. Dokumenty z archiwów służb specjalnych”, członek Kolegium Redakcyjnego „Biuletynu IPN”.

Autor lub współautor książek i artykułów, m.in.: *Powstanie Warszawskie 1944 w dokumentach z archiwów służb specjalnych. Warszawskoje wosstanieje 1944 w dokumientach iz archiwow spieczsłużb*, Warszawa–Moskwa 2007; *Kresowa Brygada Kawalerii w kampanii 1939 r.*, Warszawa 2011; *Aparat bezpieczeństwa wobec żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza i funkcjonariuszy Straży Granicznej*, Warszawa 2013; *Polscy uchodźcy w Rumunii 1939–1947. Dokumenty z Narodowych Archiwów Rumunii. Refugiații polonezi în România 1939–1947. Documente din Arhivele Naționale ale României*, Warszawa–Bukareszt 2013; *Wielki Terror w sowieckiej Gruzji 1937–1938. Represje wobec Polaków*, Warszawa–Tbilisi 2016; *Unieruchomienie tzw. elementów zagrażających bezpieczeństwu państwa spośród społeczności ukraińskiej podczas kampanii 1939 r.* [w:] *Wrzesień 1939 r. z perspektywy służb specjalnych II RP*, red. R. Majzner, Częstochowa 2017; *Brat Marszałka na Łubiance. Własnoręczne zeznania ministra Jana Piłsudskiego z grudnia 1939 r.* [w:] *W służbie dla prawdy. Prace historyczne dedykowane Zbigniewowi Nawrockiemu (1959–2017)*, red. T. Balbus, J. Bednarek, Warszawa 2019; *Okaleczone miasto – Warszawa ’39. Wojenne zniszczenia obiektów stolicy w fotografiach Antoniego Snawadzkiego* (wyd. II poprawione), Warszawa 2020; *Mjr inż. Stanisław Kucharski (1891–1940) – oficer „nie do zastąpienia” kontrwywiadu wojskowego II RP* [w:] *Wywiad i kontrwywiad wojskowy II RP*, t. XII, red. T. Dubicki, Łomianki–Dziekanów Leśny 2021.

Publikował m.in. na łamach: „Archivae Moldaviae” (Jassy) i „Ukrajniński historyczny журнал” (Kijów), a także „Historia. Do Rzeczy”.

Ostatnio opublikował: „Operacja polska” 1937–1938 w *Ukraińskiej SRS. Antypolski wymiar rozkazu NKWD nr 00485*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 7/8; *Documents regarding Erich Koch in The Institute of National Remembrance Archival Repository in Warsaw* [w:] *The Archival Review of the Institute of National Remembrance: An Anthology of Selected Texts from 2008–2017*, ed. P. Tomasiak, M. Żuławnik, Warszawa 2023.

Paweł Mazanka CSsR (ur. 1960 r.), redemptorysta, dr hab., prof. Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Kierownik Katedry Metafizyki na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej UKSW w Warszawie.

Autor lub współautor książek i artykułów, m.in.: *Źródła sekularyzacji i sekularyzmu w kulturze europejskiej*, Warszawa 2003; *Refleksje o filozoficznych źródłach sekularyzacji i sekularyzmu*, „Studia Nauk Teologicznych PAN” 2014, t. 9; *Człowiek w świetle filozofii* [w:] *Szczęśliwe małżeństwo i rodzina*, red. I. Grochowska, P. Mazanka, Warszawa 2016; *Metafizyka relacji w pismach ks. prof. Tadeusza Dajczera* [w:] *Chrześcijaństwo wśród religii świata. Księga dedykowana księdzu profesorowi Tadeuszowi Dajczerosi (1931–2009)*, red. L. Fic, P. Mazanka, E. Sakowicz, P. Szuppe, W. Zagórska, Warszawa 2017; *Redemptoryści Woli*, Kraków 2018; *Harmonia rozumu i wiary w ujęciu św. Tomasa* [w:] *Nieprzemijająca nowość filozofii św. Tomasa z Akwinu*, red. A. Maryniarczyk, N. Gondek, W. Daszkiewicz, Lublin 2018; *Boję się śmierci pod gruzami. Sakramentki i redemptoryści w Powstaniu Warszawskim*, Warszawa–Kraków 2020 (wraz z filmem *Zagłada redemptorystów Woli*, reż. K. Żurowski); *Cardinal Stefan Wyszyński – a man of dialogue*, „Kwartalnik Naukowy Fides et Ratio” 2021, t. 46, nr 2.

Ostatnio opublikował, m.in.: *Sekularyzm współczesny* [w:] *Filozofia społeczna*, cz. 1: *Praeambula metodologiczne i historyczne*, red. ks. S. Janeczek, A. Starościc, Lublin 2022; *Poszedł za Bogiem do końca. Zarys biografii ks. prof. Tadeusza Dajczera*, Warszawa 2022 (wspólnie z W. Zagórską, E. Nowak).

Hubert Mielnik (ur. 1991 r.), prawnik, dr; adiunkt na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Autor książki *Sądownictwo polskie (nieniemieckie) w dystrykcie lubelskim Generalnego Gubernatorstwa w latach 1939–1944*, Lublin 2020 oraz artykułów, m.in.: *Koncepcja sądownictwa karnego w planowanej polskiej strefie okupacyjnej Niemiec w pracach Ministerstwa Odbudowy Administracji Publicznej w Rządzie RP na uchodźstwie 1943–1944*, „Studia z Dziejów Państwa i Prawa Polskiego” 2018, t. 21; *Charakter tez prawnych polskich (nieniemieckich) sądów apelacyjnych w Generalnym Gubernatorstwie w okresie II wojny światowej*, „Studia nad Autorytaryzmem i Totalitaryzmem” 2020, t. XLII, z. 3; *Prawo sprawdzenia prawomocnych orzeczeń sądów polskich (nieniemieckich) w Generalnym Gubernatorstwie w okresie II wojny światowej. Orzecznictwo Wyższego Sądu Niemieckiego w Radomiu*, „Czasopismo Prawno-Historyczne” 2020, t. 72, z. 1; *Legal theses of the Kraków Court of Appeal in 1940–1943*, „Krakowskie Studia z Historii Państwa i Prawa” 2021, t. 14, z. 1; *The role of the legal theses of Polish (non-German) courts of appeal in the General Government (1940–1944)*, „European Journal on History of Law” 2021, t. 12, nr 1.

Ostatnio opublikował, m.in.: *Klauzula rebus sic stantibus (art. 269 kodeksu zobowiązań) w warunkach okupacji niemieckiej w Generalnym Gubernatorstwie w świetle tez prawnych polskich (nieniemieckich) sądów*, „Miscellanea Historico-Iuridica” 2022, t. 21, nr 2; *Maciej Jan Mazurkiewicz, Ludobójstwo Niemiec na narodzie polskim (1939–1945). Studium historycznoprawne*. Warszawa 2021, ss. 520, „Krakowskie Studia z Historii Pań-

stwa i Prawa” 2022, t. 15, nr 1 (artykuł recenzyjny); *Nazistowski kolonializm prawny. (Nie) porządek prawny Generalnego Gubernatorstwa (1939–1945)*, „Studia nad Autorytaryzmem i Totalitaryzmem” 2022, t. 44, nr 3; *Wielka eksploatacja małych gruntów. Ingerencje władz niemieckich w postępowania działowe gospodarstw rolnych prowadzone przez sądy polskie (nieniemieckie) w Generalnym Gubernatorstwie w latach 1939–1945*, „Studia z Dziejów Państwa i Prawa Polskiego” 2022, t. 25; *Special Courts (Sondergerichte) in the General Government (1939–1945)*, „The Legal History Review” 2023, t. 91 (wspólnie z K. Graczykiem); *Kradzież zuchwała i rabunek w prawie obowiązującym na ziemiach polskich do 1932 r.* [w:] *Kradzież szczególnie zuchwała*, red. M. Mozgawa, Warszawa 2023.

Maciej Motas (ur. 1977 r.), historyk, dr nauk humanistycznych. Adiunkt w Bibliotece Publicznej m.st. Warszawy – Bibliotece Głównej Województwa Mazowieckiego. Jego zainteresowania badawcze koncentrują się wokół dziejów Narodowej Demokracji, myśli zachodniej oraz działalności środowisk katolików świeckich w PRL.

Autor lub współautor książek i artykułów, m.in.: *Działalność Komitetu Zagranicznego Obozu Narodowego (1942–1943) jako próba integracji środowisk narodowych na emigracji w czasie drugiej wojny światowej*, „Niepodległość i Pamięć” 2010, nr 1; *Problematyka białoruska na łamach tygodnika „Myśl Polska” w latach 2005–2010* [w:] *Archiwum Narodowej Demokracji*, t. 3, red. J. Engelgard, M. Motas, Warszawa 2017; „Prekursor oszołomów” czy „polityk przenikliwy”? *Prasowe echa odstonięcia pomnika Romana Dmowskiego w Warszawie*, „Pro Fide Rege et Lege. Pismo Klubu Zachowawczo-Monarchistycznego” 2018, nr 1; *Jan Kanty Wawrzyniec Matlachowski (Ostoja-Matlachowski) (1906–1989)* [w:] *Słownik biograficzny polskiego obozu narodowego*, t. 3, red. K. Kawęcki, Warszawa 2021; *Przeegrany plebiscyt, czyli jak upamiętnić kłękę*, „Niepodległość i Pamięć” 2021, nr 3; „Bywaj mi zdrowy, kraju kochany!” *Literatura na łamach emigracyjnych czasopism narodowych – „Jestem Polakiem” i „Myśli Polskiej” w latach 1940–1945* [w:] *Pokolenie Kolumbów. Krzysztof Kamil Baczyński znany i nieznan oraz pozostali poeci Powstania Warszawskiego*, red. B. Michalec, T. Skoczek, Warszawa 2021.

Ostatnio opublikował: *Między współpracą a niechęcią. Roman Dmowski i Stanisław Głąbiński* [w:] *Roman Dmowski. Niepodległość. Dziedzictwo. Pamięć*, red. J. Engelgard, T. Skoczek, Warszawa 2022; „Ojcowie z ducha w nowych czasach”. *Publicystyka „starych” obozu narodowego na łamach powojennej prasy katolickiej* [w:] *Nadzieje i rozczarowania. Środowiska katolików świeckich w Polsce (1944/1945–1956)*, red. M. Siedziako, T. Sikorski, Warszawa 2022; *Zygmunt Maria Przetakiewicz (1917–2005)* [w:] *Słownik biograficzny polskiego obozu narodowego*, t. 4, red. K. Kawęcki, Warszawa 2022; *Zachodnie i Północne Ziemie Polski w myśli politycznej Jędrzeja Giertycha* [w:] *Jędrzej Giertych – wierny Kontynuator Myśli Dmowskiego, ideolog Katolickiego Nacjonalizmu. 120. rocznica urodzin Jędrzeja Giertycha – konferencja historyczna, 14 stycznia 2023 r.*, Warszawa 2023.

Anna Muszkiewicz (ur. 1988 r.), dr nauk ścisłych Uniwersytetu Oksfordzkiego. Były pracownik naukowy wydziału informatyki na Uniwersytecie Oksfordzkim i stypendystka Engineering and Physical Sciences Research Council. Obecnie przedsiębiorca, *data scientist* i inżynier uczenia maszynowego w start-upach. Prawnuczka Władysława Homana – strzelca 2. Korpusu Polskiego.

Autorka lub współautorka artykułów naukowych i rozdziałów książek, m.in.: *Variability in cardiac electrophysiology: using experimentally-calibrated populations of models to move beyond the single virtual physiological human paradigm*, „Progress in Biophysics

and Molecular Biology” 2016, vol. 120; *Up-regulation of miR-31 in human atrial fibrillation begets the arrhythmia by depleting dystrophin and neuronal nitric oxide synthase*, „Science Translational Medicine” 2016, vol. 8; *The Effect of High Pressure on MOF-5: Guest-Induced Modification of Pore Size and Content at High Pressure*, „Angewandte Chemie International Edition” 2011, vol. 50.

Rafał Olbert (ur. 1983 r.), archiwista. Pracownik Oddziałowego Archiwum IPN we Wrocławiu.

Autor artykułu *Historia Andrzeja Markiewicza, najlepiej wynagradzanego agenta Biura Studiów SB*, „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989” 2023, nr 21.

Wiesława Rutkowska, historyk, archiwista, dr nauk humanistycznych. Dyrektor Archiwum Państwowego w Kielcach. Członek Rady Archiwalnej przy Naczelnym Dyrektorsze Archiwów Państwowych; wiceprezes Polskiego Towarzystwa Historycznego Oddział w Starachowicach; wiceprezes Stowarzyszenia Per Crucem; członek Stowarzyszenia Archiwistów Polskich (w latach 2017–2022 członek Zarządu Głównego); redaktor naczelna „Świętokrzyskich Studiów Archiwalno-Historycznych”.

Autorka lub współautorka książek i artykułów, m.in.: *Ks. Walenty Ślusarczyk (1904–1981)* [w:] *Polski słownik biograficzny*, Warszawa–Kraków 2016, t. 51/1, z. 208; *Liczebność środowiska uczniowskiego w szkołach powszechnych w Wierzbniku i w Starachowicach w okresie międzywojennym*, „Rocznik Muzeum Narodowego w Kielcach” 2018, t. 33; *Wkład Towarzystwa Starachowickich Zakładów Górniczych w rozwój edukacji w Starachowicach w okresie międzywojennym* [w:] *Postacie i instytucje. Gospodarcze i społeczne znaczenie edukacji na ziemiach polskich przed 1939 rokiem*, red. K. Popiński, S. Straszak-Chandoha, Wrocław 2019 (wspólnie z E. Majcher-Ociesą); *Tradycje oświatowe i kształtowanie się szkolnictwa na terenie Wierzbnika do 1915 roku*, „Rozprawy z Dziejów Oświaty” 2020, t. 57; *Stefan Artwiński i jego rodzina w zasobie Archiwum Państwowego w Kielcach* [w:] *Stefan Artwiński (1863–1939)*, red. M. Jedynek, P. Wolańczyk, Kielce–Warszawa 2021 („Życiorysy niepokornych”, t. 1).

Ostatnio opublikowała: *Prekursor historii oświaty na Kielecczyźnie – doc. Antoni Artymiak (1897–1963)* [w:] *Polscy historycy oświaty i wychowania w XX i początkach XXI wieku. Portrety naukowe i wspomnieniowe*, red. W. Szulakiewicz i in., Kraków 2023 (wraz z A. Massalskim); *Z dziejów Sulisławic i nie tylko... Prace konkursowe*, red. W. Rutkowska, P. Sławiński, Kielce–Sulisławice 2022; *Z dziejów gminy Łoniów*, red. W. Rutkowska, P. Sławiński, Kielce–Łoniów 2022.

Eugeniusz Sakowicz (ur. 1958 r.), teolog, religioznawca, prof. dr hab. nauk teologicznych, *professor emeritus*. Były kierownik Katedry Religioznawstwa i Ekumenizmu w Instytucie Dialogu Kultury i Religii na Wydziale Teologicznym UKSW w Warszawie. Członek Komitetu Nauk Teologicznych Polskiej Akademii Nauk. Należał do komitetów głównych olimpiad „Losy Polaków na Wschodzie po 17 września 1939 roku” (2005–2009) oraz „Losy żołnierza i dzieje Oręża Polskiego” (2007).

Autor książek i artykułów, m.in.: *Dialog Kościoła z islamem według dokumentów soborowych i posoborowych (1963–1999)*, Warszawa 2000; *Pryncypia dialogu Kościoła katolickiego z religiami Dalekiego Wschodu i Indii w świetle nauczania Soboru Watykańskiego II oraz dokumentów posoborowych*, Warszawa 2006; *Religioznawstwo*, Lublin 2009; *Uniwersytet katolicki. Teksty – bibliografia – dokumenty*, Lublin 2012; *Kościół katolicki wobec niewierzących*, „Studia Pastoralne. Rocznik Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach” 2013, nr 9; *Wykluczenie – termin powszechnie*

nierozumiany [w:] *Wykluczenie społeczno-moralne*, red. K. Kietliński, Warszawa 2014; *Religie i kultury niechrześcijańskie wyzwaniem duszpasterskim dla Kościoła w Polsce* [w:] *Peryferie wiary wyzwaniem dla Kościoła*, red. W. Przygoda, M. Fiałkowski, Lublin 2015; *Refleksje o Świętej Katarzynie – patronce uczonych, teologów i projektantek mody* [w:] *Święta Katarzyna Aleksandryjska w wierze, pobożności, teologii i sztuce – dawniej i dziś. Perspektywa uniwersalna i regionalna*, red. J. Jezierski, K. Parzych-Blakiewicz, P. Rabczyński, Olsztyn 2016; „*Zagrożenia*” – *wyzwaniem dla małżeństwa i rodziny* [w:] *Zagrożenia współczesnej rodziny: teoria i eksploracje w ujęciu interdyscyplinarnym*, red. B. Kaldon, B. Krajewska, Warszawa 2019; *Oryginalność chrześcijaństwa na tle innych religii* [w:] *Badacz i znawca religii przeszłości i doby współczesnej ks. prof. dr hab. Tadeusz Dajczer (1931–2009)*, Lublin 2020 (red.); *Dialogue and Identity and Other Studies*, Lublin 2020; *Pedagogia życia ks. Wincentego Granata* [w:] *Życiem głosił Ewangelię: materiały z uroczystości 40. rocznicy śmierci sługi Bożego ks. Wincentego Granata, Lublin–Sandomierz, 11–12 grudnia 2019 r.*, red. H. Szumił, Sandomierz 2020.

Autor ponad 1500 haseł w encyklopediach i leksykonach Wydawnictwa Naukowego PWN oraz w *Encyklopedii katolickiej* wydawanej przez Katolicki Uniwersytet Lubelski.

Ostatnio opublikował, m.in.: *Rozmowy minione... o Kościele, religii, nauce*, Kraków 2023; *Krzyż Jezusa Chrystusa nie jest „atrapą” ani „przedmiotem, przypominającym krzyż”*. *O krzyżu jako motywie obrazu uczuć religijnych*, „Ateneum Kapłańskie” 2023, t. 181, z. 3.

Michał Siekierka (ur. 1984 r.), politolog, historyk, dr nauk o polityce i administracji. Pracownik Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN we Wrocławiu. Wiceprezes Stowarzyszenia Upamiętnienia Ofiar Zbrodni Ukraińskich Nacjonalistów we Wrocławiu i wiceprezes Stowarzyszenia Projekt Akademia.

Autor lub współautor książek i artykułów, m.in.: *Ukraina w koncepcji politycznej Paula Rohrbacha*, „Niemcoznawstwo” 2014, t. 22; *Tragiczne uwarunkowania polsko-ukraińskie z lat 1939–1947 w polskiej debacie parlamentarnej. Kwestie sporne dotyczące ustanowienia 11 lipca dniem upamiętnienia ofiar zbrodni ukraińskich nacjonalistów* [w:] *O bezpieczeństwie i ideach politycznych*, red. M. Soboń, G. Tokarz, Poznań 2019; *Ukraina w polityce zagranicznej Stanów Zjednoczonych, Niemiec, Chin i Rosji po 1991 roku* [w:] *Europa Środkowa i Wschodnia. Dekady wolności – czas przemian*, t. 2: *Przemiany polityczne w Europie Środkowej i Wschodniej po 1989 roku*, red. M. Adamczyk, M. Siekierka, M. Lubicz Miszewski, Poznań 2021.

Ostatnio opublikował: *Problematyka pamięci w stosunkach polsko-ukraińskich po 1991 r. – polityka historyczna a stan edukacji i debaty publicznej w Polsce*, „Dyskurs i Dialog” 2022, nr 2; *Raport z przebiegu konkursu. Diagnoza poziomu edukacji dotyczącej tematyki ludobójstwa na Kresach* [w:] *Wołyń – pamięć pokoleń*, Wrocław 2022; *Pomoc niesiona ludności żydowskiej na Kresach Południowo-Wschodnich II RP w latach 1941–1944* [w:] *Ludobójstwo OUN–UPA na Kresach Południowo-Wschodnich*, t. 16, red. W. Listowski, Kędzierzyn-Koźle 2022; *Stan badań nad pomocą Żydom świadczoną przez ludność polską w okresie II wojny światowej na okupowanych terenach województwa tarnopolskiego* [w:] *Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką – przegląd piśmiennictwa*, red. T. Domański, A. Gontarek, Warszawa–Kielce 2022; *Polityka Niemiec w stosunku do proklamacji ukraińskiej niepodległości i jej następstwa w ostatniej dekadzie XX w.*, „Wschodnioznawstwo” 2022, t. 16; *Próba ujęcia teoretycznego i graficznego polityki Niemiec w stosunku do kwestii ukraińskiej* [w:] *Azja i Europa: kultura i konflikt w warunkach cywilizacji świata*, red. J. Marszałek-Kawa,

K. Chałubińska-Jentkiewicz, Toruń 2023; *Udział nacjonalistów ukraińskich w niemieckiej polityce represji wobec Polaków zaangażowanych w pomoc Żydom w woj. tarnopolskim. Wprowadzenie do problematyki* [w:] *Problem bezpieczeństwa i stosunków polsko-ukraińskich. Pamięć o ludobójstwie ukraińskich nacjonalistów*, Zamość 2023.

Tomasz Stempowski (ur. 1971 r.), historyk, archiwista, zastępca naczelnika Wydziału Zasobów Cyfrowych Archiwum IPN w Warszawie. Kurator wystaw fotografii historycznej. Prowadzi blog Fototekst.pl poświęcony społecznym i historycznym kontekstom fotografii.

Autor artykułów, albumów fotograficznych i książek na temat fotografii, filmu i archiwistyki, m.in.: *Prawo w filmie*, red. P. Grabarczyk, T. Stempowski, Warszawa 2009; *Oblężenie Warszawy w fotografii Juliana Bryana/Siege of Warsaw in the photographs of Julien Bryan*, red. J.Z. Sawicki, T. Stempowski, Warszawa 2010; „*Lieux de mémoire*”, *ikony, fotografie. Wpływ obrazów fotograficznych na pamięć zbiorową w Polsce – rekoniesans*, „*Pamięć i Sprawiedliwość*” 2013, nr 2; „*Bezinteresownie wyznaczony cel*”. *Udział niemieckiej Tajnej Policji Państwowej w represjonowaniu ludności polskiej, eksterminacji Żydów oraz zwalczaniu konspiracji na ziemiach polskich wcielonych do Rzeszy Niemieckiej od września 1939 r. do grudnia 1943 r. w albumie SS-Oberscharführera Hermanna Baltruschata* [w:] *Kariera SS-Oberscharführera Hermanna Baltruschata 1939–1943. Album fotograficzny funkcjonariusza Einsatzgruppe i Geheime Staatspolizei na ziemiach polskich wcielonych do Rzeszy*, red. J.Z. Sawicki, współpraca J. Böhler, Warszawa 2014; *Polskie drogi przez Szwajcarię. Losy żołnierzy 2. Dywizji Strzelców Pieszych 1940–1945 na fotografiach ze zbiorów Muzeum Polskiego w Rapperswilu/Auf Polenwegen durch die Schweiz. Die Schicksalsjahre 1940–1945 im Leben der Soldaten der 2. Schützendivision, dargestellt in den Fotografien aus den Beständen des Polenmuseums in Rapperswil*, Warszawa–Rapperswil 2015; *Das Polen der Jahre 1945 bis 1948 in Fotoreportagen aus dem In- und Ausland* [w:] *Erweiterung des Horizonts. Fotoreportage in Polen im 20. Jahrhundert*, red. I. Kurz i in., Göttingen 2018; *Zbiór fotografii Głównej Komisji Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu – Instytutu Pamięci Narodowej. Przewodnik archiwalny*, Warszawa 2019 (wspólnie z K. Ślusarskim); *Piaszczyste drogi Karpatczyków. Fotografie kpt. Karola Angermana z lat 1940–1944/Along the Sandy Trails with the Carpathian Riflemen. Photographs by Capt. Karol Angerman, 1940–1944*, Warszawa 2019; „*Najbardziej tajemniczy kraj świata*”. *Związek Sowiecki w fotografiach i tekstach Juliana H. Bryana 1930–1959/The Most Mysterious of Countries. The Soviet Union in the Photographs and Writings of Julien H. Bryan 1930–1959*, Warszawa 2020; *Fotografie czasu wojny polsko-bolszewickiej* [w:] *Fotorelacje. Wojna 1920*, red. K. Puchala-Rojek, Warszawa 2020; *Pictures on Duty. Photographs from the Archives of The Polish Secret Police, 1944–1989/Fotografie na służbie. Zdjęcia z archiwów polskiej policji politycznej, 1944–1989* [w:] *How to Look Natural in Photos*, red. B. Bartecka, Ł. Rusznica, Wrocław–London 2021.

Ostatnio opublikował: *Spotkania z „obcym” w albumach fotograficznych polskich żołnierzy na Bliskim Wschodzie okresu drugiej wojny światowej* [w:] *Educare necesse est... – My wśród obcych, obcy wśród nas. Przykłady dobrych praktyk edukacyjnych*, red. V. Urbaniak, Warszawa 2023.

Bolesław Szewc (ur. 1955 r.), kapłan archidiecezji warszawskiej, dr matematyki i dr nauk humanistycznych w zakresie filozofii. Wykładowca filozofii i bioetyki w Akademii Medycznej Humanum z siedzibą w Warszawie.

Autor lub współautor książek i artykułów, m.in.: *The Perron-Frobenius operator in spaces of smooth functions on an interval*, „Ergodic Theory & Dynamical Systems” 1984, nr 4; *Oryginalność metanauki Tadeusza Czeżowskiego*, „Studia Philosophiae Christianae” 2001, t. 37, nr 2; *Poznanie w religiach opartych na Biblii według I.G. Barboura*, „Warszawskie Studia Teologiczne” 2009, t. 22, nr 1; *Klasyczna teoria rozumowań w ujęciu syntaktycznym* [w:] *Pan tam jest. Jego Magnificencji ks. prof. dr. hab. Ryszardowi Rumiankowi Rektorowi Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie in memoriam*, red. ks. Z. Godlewski, Warszawa 2011; *Metoda i język pism duchowych* ks. prof. Tadeusza Dajczera [w:] *Chrześcijaństwo wśród religii świata. Księga dedykowana księdzu profesorowi Tadeuszowi Dajczzerowi (1931–2009)*, red. L. Fic, P. Mazanka, E. Sakowicz, P. Szuppe, W. Zagórska, Warszawa 2017; *Życie Eucharystią*, Warszawa–Koło 2012 (wspólnie z ks. Z. Godlewskim); „*Rozważania o wierze*” jako uniwersalna książka katolicka [w:] *Badacz i znawca religii przeszłości i doby współczesnej* ks. prof. dr. hab. Tadeusz Dajczcer (1931–2009), Lublin 2020; *Zmierzyć się z adoracją 168 godzin na tydzień* [w:] *Jezu Miłosierny Tobie ufać chcę. Księga pamiątkowa dedykowana ks. kan. dr. Zbigniewowi Godlewskiemu, proboszczowi parafii świętego Józefa Oblubieńca Najświętszej Maryi Panny, dziekanowi dekanatu wolskiego w 35. rocznicę kapłaństwa i 60. rocznicę urodzin*, red. E. Sukiennik, Warszawa 2020.

Ostatnio opublikował, m.in.: *Problems of Criticism of the Communist Poland's Security Service (SB) Files as Historical Sources*, „Kwartalnik Naukowy Fides et Ratio” 2021, t. 48, nr 4; *Kościół całodobowej adoracji i fora krajowe wieczystej adoracji Najświętszego Sakramentu w Parafiach* [w:] *Jezusowi cześć i chwala. Księga pamiątkowa na 1. ćwierćwiecze święceń kapłańskich, na 1. półwiecze życia, ks. Leszka Kuźmińskiego*, oprac. Z. Godlewski, E. Sukiennik, Warszawa 2023.

Krzysztof A. Tochman (ur. 1959 r.), historyk, dr nauk humanistycznych, działacz opozycji demokratycznej, odznaczony Krzyżem Wolności i Solidarności. Pracownik Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN w Rzeszowie, współpracownik redakcji Zakładu Polskiego Słownika Biograficznego IH PAN.

Autor kilkuset publikacji naukowych, w tym 16 książek, m.in.: *Słownik biograficzny cichociemnych*, t. I–IV, Oleśnica–Rzeszów–Zwierzyniec 1994–2011; *Z ziemi obcej do Polski. Losy żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, którzy powrócili do kraju po II wojnie światowej*, t. I–II, Zwierzyniec 2006–2009; *Skok po niepodległość. Pułkownik Adam Boryczka (1913–1988)*, Rzeszów 2016; *Cichociemni na Bałkanach we Włoszech i Francji. Słownik biograficzny*, Zwierzyniec–Rzeszów 2016, a także kilku innych, które powstały pod jego redakcją: M. Lachowicz, *Wspomnienia cichociemnego*, Rzeszów 2011; W. Szpakowicz, *Dzienniki cichociemnego 1939–1942*, Rzeszów 2014; *Nie zapominamy. Świadczenia pamięci o Romanie Brandstaetterze*, Rzeszów–Warszawa 2017; *Studia z dziejów Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie (1939–1947)*, Rzeszów–Warszawa 2019; *Ppłk Stanisław Sędziak 1913–1978. Wobec niepodległej*, Szczecin 2020 (broszura); *Zygmunt Augustowski. TW „Jan”, „Wiktor”, „San”, „Mociński”, „Bross”, „Civis”* [w:] *Oblicza zdrady?*, red. K. Krajewski, Warszawa 2021; *Zapomniany kurier do Delegatury Rządu. Ppor. Napoleon Segieda „Wera” (1908–1991)*, „UR Journal Of Humanities And Social Sciences” 2021, nr 3; *Misje kuriera i emisariusza „Michała Buki” – kaprala Wiktora Strzeleckiego do Delegatury Rządu na Kraj*, „Przegląd Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej” 2021, t. 14.

Ostatnio opublikował, m.in.: *Samozwańczy oficer Zygmunt Augustowski. Z dziejów „Wachlarza”, Okręgu Wileńskiego AK i komunistycznej bezpieki*, Rzeszów–Warszawa 2022.

Stanisława Trebunia-Staszal (ur. 1969 r.), etnolog, dr hab., prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego. Dyrektor Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej UJ; kierownik Podyplomowego Studium Muzeologicznego UJ. Redaktor naczelna czasopisma „Prace Etnograficzne”, oraz rocznika „Almanach Nowotarski”. Wykonawca wielu projektów krajowych i międzynarodowych, m.in. CULT RURAL, CAPENPAL. Kierownik grantu OPUS 5 Narodowego Centrum Nauki (2014–2016).

Autorka lub współautorka książek i artykułów, m.in.: *Śladami podhalańskiej mody. Studium z zakresu historii stroju górali podhalańskich*, Kościelisko 2007 (wyd. 2 – 2010); *Zwierciadło życia – czyli Tischnerowe rozważania o góralszczyźnie* [w:] *Pro memoria. Ks. Józef Tischner. Filozof szczęśliwych darów (1931–2000)*, oprac. J. Borzyszkowski, Gdańsk 2007; *Naród–rasa–kultura. Nazistowskie badania rasowe i etnograficzne na Podhalu* [w:] *Kolokwia antropologiczne II. Problemy współczesnej antropologii społecznej*, red. J. Jasionowska, K. Kaniowska, Warszawa 2017; *War and Science. A Few Thoughts on the Research of the Institut für Deutsche Ostarbeit in Occupied Poland*, „Prace Etnograficzne” 2018, t. 46; „*I w chłopskiej piersi Polska chce być*”. *Idea Niepodległej w podhalańskim ruchu regionalnym*, „Almanach Nowotarski” 2018, nr 22; *Muzeum Tatrzańskie jako laboratorium dziedzictwa*, „Journal of Urban Ethnology” 2018, nr 16; „*Lud zdolny do życia*”. *Górale podhalańscy w oczach niemieckiego okupanta*, Warszawa 2019; *Anthropology and Ethnology During World War II. The Activity of Sektion Rassen- und Volkstumsforschung Institut für Deutsche Ostarbeit in the Light of New Source Materials*, tłum. K.D. Diehl, Kraków 2019 (współredaktorzy M. Maj, M. Brocki).

Ostatnio opublikowała: *Podhalanie. Wokół tożsamości*, Zakopane–Wrocław 2022 (wspólnie z A. Gąsienicą-Giewont); *Human Lives Are Getting Cheaper*, „Prace Etnograficzne” 2022, t. 50; *Between Words and Silence: Ethical challenges in researching memory conflicts in digital era*, „Culture Unbound. Journal of Current Cultural Research” 2022, vol. 14, no. 2 (wspólnie z M. Golonką-Czajkowską); *Between Museum Theory and Practice*, „Zbiór Wiadomości do Antropologii Muzealnej” 2023, nr 10; *Tkaniny w kwiaty wystrojone – twórczość malarska Anny Buńdy-Doruli* [w:] *Bez patosu. Katalog do wystawy twórczości A. Buńdy-Doruli i J. Tycnera*, Zakopane 2023.

Marek Wierzbicki (ur. 1964 r.), historyk, politolog, prof. dr hab. nauk społecznych. W latach 1991–2013 pracownik Instytutu Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk; od 2007 r. pracownik naukowy Delegatury Instytutu Pamięci Narodowej w Radomiu; od 2009 r. prof. w Instytucie Nauk o Polityce i Administracji KUL (prof. tytułarny od 2016 r.).

Autor lub współautor książek, m.in.: *Polacy i Białorusini w zaborze sowieckim. Stosunki polsko-białoruskie na ziemiach północno-wschodnich II RP pod okupacją sowiecką 1939–1941*, Warszawa 2007; *Polacy i Żydzi w zaborze sowieckim. Stosunki polsko-żydowskie na ziemiach północno-wschodnich II RP pod okupacją sowiecką 1939–1941*, Warszawa 2007; *Związek Młodzieży Polskiej i jego członkowie. Studium z dziejów funkcjonowania stalinowskiej organizacji młodzieżowej*, Warszawa 2006; *Młodzież w PRL*, Warszawa 2009; *Ostatni bunt. Młodzieżowa opozycja polityczna u schyłku PRL (1980–1990). Fakty, konteksty, interpretacje*, Lublin–Warszawa 2013; *Harcerz. Żołnierz. Obywatel. Zygmunt Lechosław Szadkowski (1912–1995)*, Lublin 2016; *Z Polską pod rękę. Jan Prot (1891–1957) i odbudowa niepodległego państwa polskiego*, Lublin–Warszawa 2017.

Ostatnio opublikował, m.in.: *Okupacja przez ZSRR ziem polskich w latach 1939–1941* [w:] *Raport o stratach poniesionych przez Polskę w wyniku agresji i okupacji niemieckiej w czasie II wojny światowej 1939–1945. Opracowanie*, t. 1, red. K. Wnęk, Warszawa 2022 (wspólnie z P. Olechowskim); *Nationalities relations in a totalitarian state. The case of*

East Central Europe under Soviet occupation (1939–1941) – methodological issues and a research agenda, „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej” 2022, R. 20, z. 2; *Życie codzienne żołnierzy Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich podczas obrony Tobruku w świetle dzienników Zygmunta Lechosława Szadkowskiego* [w:] *Społeczeństwo w wojsku, wojsko w społeczeństwie w XIX i XX wieku. Relacje i procesy w ujęciu interdyscyplinarnym*, t. 2, red. M. Kruszyński, T. Osiński, Dęblin 2022.

Bożena Witowicz (ur. 1968 r.), historyk, archiwista, rusycysta, dr nauk humanistycznych. Pracownik Wydziału Gromadzenia i Opracowywania Zasobu Archiwalnego Archiwum IPN w Warszawie. Interesuje się historią społeczno-polityczną Rosji i ZSRS, ze szczególnym uwzględnieniem historii idei, zagadnień na styku państwa, polityki, ideologii i sztuki, a także kwestiami teorii i metodyki archiwalnej oraz archiwów rosyjskich/sowieckich.

Autorka lub współautorka artykułów, m.in. *Współpraca Archiwum IPN z ukraińskimi archiwami obwodowymi. Dokumenty archiwalne dotyczące represji stosowanych przez sowieckie organy bezpieczeństwa państwowego wobec osób narodowości polskiej*, „Przeгляд Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej” 2019, t. 12; *Archiwum naukowe profesor Anny Marii Ciencialy* [w:] „...aby każdy okrucz historii został uratowany!”. *Archiwum Pełne Pamięci*, red. T. Gallewicz-Dołowa, W. Kujawa, Warszawa 2021; *Karabinem i słowem o Wolną i Niepodległą. Stanisław Bóbr-Tylingo i jego archiwum* [w:] „...aby każdy okrucz historii został uratowany!”. *Archiwum Pełne Pamięci*, red. T. Gallewicz-Dołowa, W. Kujawa, Warszawa 2021.

Wanda Zagórska (ur. 1958 r.), dr hab. nauk humanistycznych, prof. Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Kierownik Katedry Psychologii Rozwoju, Wychowania i Rodziny w Instytucie Psychologii na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej UKSW w Warszawie.

Autorka lub współautorka książek i artykułów, m.in.: *Uczestnictwo młodych dorosłych w rzeczywistości wykreowanej kulturowo. Doświadczenie, funkcje psychologiczne*, Kraków 2004; *Integration of logos and mythos as a developmental necessity* [w:] *The psychology of human development – selected issues*, red. E. Rydz, D. Musiał, Lublin 2010; *Subject-subject relation as a significant aspect of personal development in adulthood*, „Polish Psychological Bulletin” 2011, t. 42, nr 4; *Wydłużająca się droga do dorosłości*, Warszawa 2012 (wspólnie z M. Jelińską, M. Surmą, A. Lipską); *Chrześcijanin wobec wyzwań globalnej przestrzeni wirtualnej*, „Edukacja, Teologia i Dialog” 2017, t. 13 (wspólnie z M. Doroszuk); *Rozpoznawanie podmiotowych znaczeń. Analiza hermeneutyczna autonarracji osób w późnej dorosłości z zastosowaniem oryginalnej metody interpretacji treści*, „Psychologia Rozwojowa” 2019, t. 24 (wspólnie z M. Majewską); *„Sakrament obecności” ks. prof. Tadeusza Dajczera z perspektywy psychologa-badacza i świadka życia* [w:] *Badacz i znawca religii przeszłości i doby współczesnej ks. prof. dr hab. Tadeusz Dajczer (1931–2009)*, red. E. Sakowicz, Lublin 2020; *Centralność religijności i personalny charakter relacji z Bogiem a integracja osobowa we wczesnej dorosłości* [w:] *Konteksty religijności i rodziny*, red. M. Borowska, J. Kraśniewska, Kraków 2020 (wspólnie z A. Łaczyńskim); *Crossing the threshold: Emerging adulthood as an elaborate liminal phase of the rite of passage*, „Kwartalnik Naukowy Fides et Ratio” 2021, t. 46.

Ostatnio opublikowała, m.in.: *Poszedł za Bogiem do końca. Zarys biografii ks. prof. Tadeusza Dajczera*, Warszawa 2022 (wspólnie z P. Mazanką CSsR, E. Nowak); *“Our nights do not belong to us”. An analysis of narratives about camp and post-camp dreams of*

former prisoners of KL Auschwitz-Birkenau, „Narrative Inquiry” 2023, vol. 33 (wspólnie z W. Wosińską).

Mariusz Żuławnik (ur. 1977 r.), historyk, archiwista, dr nauk humanistycznych. Zastępca dyrektora Archiwum IPN w Warszawie; redaktor naczelny „Przeglądu Archiwalnego Instytutu Pamięci Narodowej”; członek Towarzystwa Naukowego Płockiego. Interesuje się historią społeczno-polityczną Mazowsza XX w.

Autor, współautor lub redaktor książek i artykułów, m.in.: *Polska prasa polityczno-informacyjna na Mazowszu Północnym w latach 1918–1939*, Warszawa 2011; *Ofensywa prasowa sanacji w województwie warszawskim w latach 1927–1930 (na przykładzie organów Partii Pracy i Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem)*, „Studia Mazowieckie” 2016, nr 2; *Działania Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Płocku wobec Polskiego Stronnictwa Ludowego podczas wyborów do Sejmu Ustawodawczego z 1947*, „Rocznik Towarzystwa Naukowego Płockiego” 2017, t. 9; *Wykorzystywanie elektronicznych baz danych w działalności Centrum Udzielania Informacji o Ofiarach II Wojny Światowej* [w:] *Archiwa, historia, pamięć. Bilans 15 lat działalności archiwalnej Instytutu Pamięci Narodowej*, red. J. Bednarek, R. Leśkiewicz, P. Perzyna, Warszawa–Łódź 2018; *Zajścia w Wyszogrodzie 13–14 maja 1947 r. Nieznany epizod z dziejów miasta*, „Notatki Płockie. Biuletyn Komisji Badań nad Powstaniem i Rozwojem Płocka” 2020, nr 1; *Życie polityczne Płocka w latach 1945–1956* [w:] *Dzieje Płocka. Historia miasta w latach 1945–2020*, t. 3, red. G. Gołębiewski, T. Piekarski, Płock 2020; *Problemy wyszukiwania informacji w polskich archiwach*, Warszawa 2020; *Tajemnica włochowskiego domu* [w:] „...aby każdy okrucieństwo historii zostało uratowane!”. *Archiwum Pełne Pamięci*, red. T. Gallewicz-Dołowa, W. Kujawa, Warszawa 2021; „Świadczenia zdrady” zachowane w Archiwum IPN w Warszawie. *Zarys problematyki* [w:] *Oblicza zdrady?*, red. K. Krajewski, Warszawa 2021.

Ostatnio opublikował, m.in.: *Dokumenty dotyczące niemieckiego obozu koncentracyjnego Dachau w zasobie archiwalnym Instytutu Pamięci Narodowej* [w:] *Eksterminacja polskiego duchowieństwa w niemieckich obozach koncentracyjnych Dachau i Mauthausen-Gusen 1939–1945*, red. A. Gąsiorowski, A. Jagodzińska, Warszawa 2022; *Źródła do badań nad represjami III Rzeszy Niemieckiej wobec mieszkańców Płocka w siedzibie Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie* [w:] *Listy nieobecności. Hitlerowski wymiar sprawiedliwości i jego ofiary z terenu Płocka i Północnego Mazowsza*, red. J. Banasiak, P. Gryszpanowicz, Płock 2022; *Polskie Stronnictwo Ludowe na ziemi ciechanowskiej w latach 1945–1947* [w:] *Sapere auso: księga jubileuszowa profesora Janusza Szczepańskiego*, red. J. Załączny, M. Milewska, Pułtusk 2022; *The Archival Review of the Institute of National Remembrance: an anthology of selected texts from 2008–2017*, tłum. S. Torgrimson-Pawlikowska, Warszawa 2023 (wspólnie z P. Tomasikiem).